

Istraživanje o potrošnji droge

Represivni aparat u PGŽ očito dobro radi svoj posao: U Rijeci je "šut" heroina - najskuplji u državi

Represivni aparat u PGŽ očito dobro radi svoj posao: U Rijeci je "šut" heroina - najskuplji u državi

Autor: Barbara Čalušić

Objavljeno: 4. ožujka 2016. u 7:10

U Rijeci je »šut« heroina najskuplji u državi i iznosi 170 kuna, a drugdje u državi ta se cijena kreće oko 100 ili 90 kuna. To znači da represivni aparat ovdje radi svoj posao i učinio je drogu teško dostupnom, zaključio je Sakoman

Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije razvija metodu praćenja metabolita droga u otpadnim vodama i urinu koja je predstavljena stručnjacima iz javnog zdravstva iz Slovenije i Hrvatske koji su uključeni u europski IPA-Cloud projekt posvećen cjelovitom liječenju te socijalnoj i ekonomskoj reintegraciji ovisnika o drogama. Metaboliti droga u otpadnim vodama Grada Rijeke zasad se mjere periodički s ciljem dizajniranja metode nedavno su uzimani uzorci iz dva dvotjedna razdoblja.

– Uzorci se uzimaju na centralnom pročistaču otpadnih voda na Delti. Uzimali smo uzorke u novogodišnjem tjednu s pretpostavkom da je tada veća uporaba droga te tjedan poslije. Isto tako, uzimali su se uzorci u posljednjem karnevalskom tjednu i tjedan nakon toga, kako bismo uočili eventualne razlike, kazao je Drako Roviš, voditelj Odsjeka za promicanje i zaštitu mentalnog zdravlja u Nastavnom zavodu za javno zdravstvo PGŽ-a. Iako se sad ispituje sama metoda koja bi trebala pokazati indikativne dane u kojima je povećana potrošnja opijata, rezultati ispitivanja bit će predstavljeni u lipnju. Zasad nije poznato kad će testiranja otpadnih voda na droge postati kontinuirana, jer ovakvo praćenje ovisi o dobivenim sredstvima, no u Zavodu smatraju da je ovakav monitoring prerogativ jedne kvalitetne strategije borbe protiv zlouporabe droga.

Projekt IPA-Cloud

Projekt IPA-Cloud započeo je u srpnju prošle godine i trajat će do lipnja ove godine. Povezao je više znanstveno-istraživačkih institucija u Sloveniji i Hrvatskoj te nevladine organizacije koje se bave ovisnicima. Vrijednost projekta je 4,5 milijuna, u čemu Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ-a sudjeluje s 850 tisuća kuna, a riječki Medicinski fakultet s milijun kuna. Nastavni zavod osim monitoringa metabolita droga u otpadnim vodama, radi i na projektima uspostave metode kvantificiranja metabolita droge u urinu te provedbu istraživanja osjetljivosti serotoninskog sustava neurotransmitera u post-adolescentnoj dobi.

Genski marker serotonina i ranjiva populacija

U pilot-projektu istraživanja osjetljivosti serotoninskog sustava proučava se interakcija gena i okoliša koja rezultira problematičnim ponašanjem. U projektu je sudjelovalo 250 ispitanika,

studenta Medicinskog fakulteta i ovisnika, a određivao se genski marker serotonina. Kako je objasnio Roviš, ovaj je gen povezan s cijelim nizom anksioznih poremećaja koji nisu nužno vezani uz zlouporabu droga i kao takav bi mogao poslužiti u razvijanju metoda skrininga koje bi omogućile pravovremenu psihosocijalnu pomoć ranjivoj populaciji, dok bi kod ovisnika poslužio kod određivanja farmakoterapije i uspješnijeg liječenja ovisnosti.

– Uz nove metode monitoringa kao konačni rezultat ovog projekta očekujem publikacije, još više stručnjaka i novi program doktorskog studija iz javnog zdravstva. To je izuzetno važno jer se postojeći sustav bazira na kurativi i nije dugoročno održiv. Njegovi materijalni resursi iz dana u dan bit će sve više limitirani. Zbog toga naciju treba zdravstveno opismeniti i naučiti ljude da žive na način, tako da im bude osigurana dugoročna kvaliteta života – ističe dekan Medicinskog fakulteta u Rijeci prof. dr. Tomislav Rukavina.

Pročelnica županijskog Odjela za zdravstvo Đulija Malatestinić podsjeća da se PGŽ nalazi na neslavnom petom mjestu po broju liječenih ovisnika sa stopom od 330 ovisnika na 100 tisuća ljudi, dok za cijelu Hrvatsku ta stopa iznosi 270. Malatestinić smatra da strategija smanjenja tog broja treba ići u smjeru razvijanja novih metoda detekcije ovisnika i jačanja kapaciteta stručnjaka koji s njima rade.

Skrb o ovisnicima

Jedan od gostiju radionice, dr. Slavko Sakoman iz KBC-a Sestre milosrdnice, pohvalio je rad Zavoda na razvijanju programa prevencije i liječenja ovisnosti, kao i činjenicu da su iz takvih programa izrasli i dodatni programi zaštite mentalnog zdravlja.

Prema njegovim riječima, Hrvatska kad je u pitanju javnozdravstvena skrb o ovisnicima, bilježi vrlo dobre rezultate, pa je tako broj zaraznih bolesti, poput HIV-a i hepatitisa, među ovisnicima kod nas bitno manji nego u drugim europskim zemljama. Hrvatska, primjerice, ima čak tri puta manje »overdosea« nego Norveška. Nove metode nadziranja potrošnje droga trebale bi prikazati i potrošnju droga koje ne izazivaju ovisnost, ali zato mijenjaju osobnost i utječu na mentalno zdravlje.

– Ljudi koji uzimaju droge koje ne izazivaju ovisnost izuzetno su skrivena skupina ljudi. Zato je to važno otkriti i nadzirati. Naime, konzumacija droga mijenja ljudsko ponašanje i mentalno zdravlje, posebno kad su mladi u pitanju – upozorio je dr. Sakoman.

Dr. Sakoman pohvalio je represivni aparat u PGŽ-u ističući da je dobar rad policije jedan od razloga zašto je droga na ovom području skuplja i teže dostupna.

– U Rijeci je »šut« heroína najskuplji u državi i iznosi 170 kuna, a drugdje u državi ta se cijena kreće oko 100 ili 90 kuna. To znači da represivni aparat ovdje radi svoj posao i učinio je drogu teško dostupnom, zaključio je Sakoman. ■